

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 84.

V Ljubljani, v sredo 14. aprila 1897.

Letnik XXV.

Žalostna obletnica.

Danes je druga obletnica, odkar je iznenadil Ljubljano grozen potres v noči 14. aprila. Živo se nam ob tej žalni priliki obnavljajo spomini na grozo onih strašnih trenutkov, ko so se zibali temelji zemlje pod nami in se nam je bilo bati, da bomo nakrat pokopani pod razvalinami. — Hvala Bogu, da smo rešili svoje življenje, a prebivalci našega mesta, kakor tudi po mnogih krajih naše dežele so izgubili mnogo svojega imetja, ker so bila hišnim posestnikom zelo poškodovana poslopja, in ker se je vsled izrednih razmer po potresu pojavila huda draginja. Tudi danes, ko se spominjamo druge obletnice tega prežalostnega dogodka, moramo reči, da prebivalci še vedno krvave na posledicah potresa. Razvaline, ki se kažejo v Ljubljani, pričajo, da bo poteklo še mnogo časa, preden se vsaj na zunaj zacelijo rane, ki nam jih je zadala ta elementarna katastrofa. Toda, tudi ko bodo poslopja zgrajena, rane še ne bodo zaceljene, zakaj dolгови, s katerimi so si prizadeali morali pomagati, so uprav ogromni in provzročujejo ponesrečenim velike in opravičene skrbi.

Velika je bila pomoč, katero je ob tej priliki skazala država ponesrečenim, hvala ji lepa zato, vendar, kakor sedaj kažejo nasledki, ta podpora ni bila v nobeni primeri s škodo, katero je prizadel potres Ljubljani in deželi. Hvaležni smo zato našim državnim poslancem dr. Susteršiču in tovarišem, da so s posebnim nujnim predlogom v drž. zboru opozorili vlado na naše razdejane denarne razmere, ter se trudijo, da bi z uknjiženjem triobrestnega posojila pred brezobrestnim povišali kredit poškodovanim proslcem, da dobe vsaj nekaj posojila po nižini obrestni meri. Trdno se nadajamo, da bo zbornica uvaževala razloge naših poslancev in njih predloge podpirala.

Mej hišami, ki so vsled potresa veliko trpele, je tudi dom katoliške družbe, ki se je moral po uradnem ukazu podreti ter ga treba na novo zgraditi s samimi dolгови. Podpora in brezobrestno posojilo, katero je družba dobila v ta namen, ne pokrije niti tretjine stroškov za novo zgradbo in ker je bilo že poprej na hiši okolu 16.000 gld. dolga, zato je jasno, s kakim strahom da je odbor pričel graditi novo poslopje, čegar temeljni kamen, kakor smo sporočili, je bil položen minuli ponedeljek. Neobhodno pa potrebujemo v Ljubljani doma s prostorno dvorano, kjer se bo sredotočilo in razvijalo naše društveno življenje, kjer bomo mogli prirediti shode in kjer bo tudi središče za zbiranje naših somišljenikov, kader pridejo v Ljubljano. — Zato prosimo prav iskreno vse svoje prijatelje, naj po svojih močeh zbirajo darove za zgradbo katoliškega doma v Ljubljani, ker sicer je nemogoče, da bi bil kedaj ta dom v resnici naš, to je brez dolgov. Darove v ta namen hvaležno vsprejema predsednik katoliške družbe kanonik Ivan Sušnik in uredništvo našega lista.

Tudi letos se bo obhajala zaobljubljena procesija ljubljanskega mesta, in sicer se bo vršila cerkvena slovesnost na prostoru pred uršulinsko cerkvijo. Zeleti pa bi bilo, da bi tudi sicer Ljubljana v javnosti kazala svoje krščansko lice. Žal pa, da imamo uprav za nasprotno postopanje dokazov dovolj, vzlasti nas boli, da se je kakor nekaj odgovor

na potresne katastrofe v minulih mesecih tudi v Ljubljani pozakonila nenavnost s tako zvano hišo vstrpnosti. Ob spominu na drugo obletnico potresa nam je to najžalostnejši dokaz, kako malo smisla imajo odločujoči faktorji za izredna znamenja srda božjega. Nekako zadostilo zato nam je današnje skupno sv. obhajilo ljubljanskih krščanskih moč, ki so ravno na to obletnico tako sijajno pokazali svoje versko prepričanje. Želimo le, da bi se to prepričanje vedno množilo in vtrjevalo, ker potem se bo tudi javno lice naši Ljubljani kmalu zlepšalo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. aprila.

Državni zbor se snide, kakor je sedaj definitivno določeno, 28. aprila, to je drugo sredo po Veliki noči. Poslanska zbornica bo najpreje obravnavala razne nujne predloge, nadalje je na dnevnem redu prvo branje čekovnega zakona, trgovinske pogodbe z Bolgarijo ter načrt zakona glede začasne oprostitve hišnorazrednega davka za prezidave v mestnem okolišu celovškem. Dotična vabila za prvo sejo so državni poslanci ravnokar prejeli. Mej nujnimi predlogi, ki so se z dovoljenjem predlagateljev odložili za prvo sejo po praznikih, je omeniti nadalje tudi predloga posl. dr. Susteršiča glede preuredbe zakona o dovolitvi triodstotnih posojil za hišne posestnike na Kranjskem, nadalje posl. dr. Russa glede odprave časniškega koleka in uvedbe slobodne kolportaže, konečno predloga posl. Lorbera glede tako zvane železne ceste. Vseh iniciativnih predlogov se je v prvih sejah vložilo 65 ter nič manj ko 54 interpelacij. Ta kopica deloma zelo važnih stvari, ki bodo dale povod več ali manj dolgotrajnim razpravam, ne bo tako naglo rešena, kakor si morda domnevajo vodeči faktorji, ki že objavljajo nadaljne točke dnevnega reda.

Gališke volitve, s katerimi se je precej časa pečala poslanska zbornica in ki bodo še prišle na dnevni red, so sedaj predmet, s katerim se peča legitimacijski odsek. Zeleti je, da bi ta odsek v najkrajšem času rešil svojo ne lahko nalogo in izrekel razsodbo. Soditi ne more ne vlada in tudi ne večina poljskega kluba, kajti oba igrata v tej igri vlogo zatožencev. Toda tudi ekstremni elementi ne smejo biti sodniki, ker so sami krivi raznih prestopkov. Odločuje naj torej komisija, odločuje naj parlament. Gradiva v to svrhu gotovo ne bode manjkalo, in ako se zaslišijo še mnogoštevilno navedene priče, se bode gotovo dosegla popolno nepristranska sodba. Poljski listi, ki se pečajo s tem predmetom, se zelo hudujejo nad socijalnimi demokrati, posebno nad posl. Daszynskim, ker je v poslanski zbornici tako očrnil sedaj vladajoče gališke razmere. Nikakor se ne more trditi, da je govoril zagovornik poljskih socijalistov popolno resnico, vendar pa je napravil njegov govor na poslance velik utis, ker je odkril svetu marsikaj, o čemur dosedaj ni imel izven Poljakov nihče niti najmanjšega pojma.

Socijalistično gibanje v Sirmiji zavzema vedno večje meje in bati se je, da poplavi ne samo to pokrajino, marveč vso Slavonijo ter tudi Hrvatsko. Socijalistični agitatorji, mej njimi posebno neki Ancel in urednik socijalističnega lista

„Sloboda“ stavec Lapuh, hujskata neprestano kmečko prebivalstvo in raztrošata kupoma vsakovrstne brošure. Oba ta dva „proroka“ ima oblastvo že pod ključem. V dotični zagrebški tiskarni, kjer je v službi urednik Lapuh, se je vršila preiskava, ki pa ni imela nikakega uspeha. Policijskim organom so stavci klicali: „Kar iščete, poskrili smo že pred jednim tednom“. Vodja Ancel je pretel preiskovalnemu sodniku: „Ako mene zaprete, uprla se bode cela Sirmija“. Te besede dovolj jasno govore, koliko pristašev ima že revolucionarna ideja v tem delu Hrvatske. V poslednjih dneh se je pojavilo že več uporov, katere je policija z večjim ali manjšim trudom udušila ter aretovala blizu 200 oseb. Vlada si sedaj vse prizadeva da bi zatrla to nevarno gibanje. Z naredbom dne 9. t. m. je pa ban Khuen-Hedervary napol druge strune. Izdal je namreč naredbi, da se morajo razpustiti vsa politična društva in klubi, o ustanovitvi novih društev pa razsoja jedino le najvišje oblastvo. S tem je toraj prepovedano vsako združenje na političnem polju. Ban je morda menil s tem popolno zatreti socijalistično gibanje mej prebivalstvom, toda to sredstvo mu bo v tem oziru kaj malo koristilo, mnogo več bo pa škodovalo hrvatskemu narodu, ker mu je s tem onemogočeno tudi združevanje na podlagi protisocijalističnih, krščanskih in narodnogospodarskih načel. S tem je najbolj udarjena narodna opozicija, ki se sedaj niti ganiti ne bo smela, in bo torej prosta pot židovsko-mažarskemu navalu.

Dogodki na vzhodu. Poslednji napad grških ali makedonskih vstašev na turške čete ob grški meji je baje napravil na sultana velik utis in v svoji veliki jezi in razburjenosti je poveljniku Edhem-paši brzoglavno zapovedal, da mora z armado prekoračiti grško mejo. O tem svojem koraku je obvestil tudi poslanike evropskih velevladij, na kar se je podal k njemu ruski poslanik Nelidow ter mu pojasnil, da je storil nepremišljen korak, kajti mej napadniki ni bilo rednih grških vojakov, in ga konečno dovedel do tega, da je brzoglavno preklinal dano povelje in s tem odvalil od sebe značaj napadalca. S tem pa neki ni ustrezno grški armadi, ki baje komaj čaka trenutka, ko se bo udarila s Turčinom. Poleg tega pa silijo grško vlado k naglici tudi zelo neugodne finančne razmere. Ministerski predsednik Delyannis je, kakor poročajo listi, izjavil, da mora Grška takoj pričeti vojsko, ako se sploh hoče bojevati. Jednako težavno stališče ima vrhovni poveljnik armade, prestolonaslednik Konstantin, ki baje ne bo mogel več brzdati in krotiti častniškega osobja. Turška vlada bi še vedno rada prepričala celo Evropo, da so se prvega napada udeležili tudi redni grški vojaki. Sedaj pa, ko je poslanik Nelidow sam dokazal sultanu, da se ta vest ne potrjuje, očita turška vlada grški, zakaj bolj ne pazi na vstaške čete in jim ne prepove, napadati turške armade. Prav dobro je odgovoril minister Delyannis poslaniku Assim-beyu, ki mu je naznanil to očitjanje, da grška vlada ne more zapovedovati vstašem in grška armada ni dolžna varovati turških vojakov in bi bila ravno tako dolžna turške uprave, da bi pazila na vse, kar se godi okrog njenih vojakov. Sultan in njegova vlada sta seveda že navajena, da sta vedno zavarovana od vseh strani, in ker se čutita na Kreti dovolj varna, bi rada tako varstvo tudi

za armado na grški meji. — S Kreta ni došlo v zadnjem času nikako poročilo. Kristijani so dobro „zavarovani“, da jih ne morejo Turčini napasti, a se tudi ne morejo ganiti in morajo trpeti veliko lakoto, mej tem ko se Mohamedani lahko svobodno gibljejo in imajo živil v izobilju. Zastopnik krečanskega odbora se je podal na Kreto, da se prične pogajati z admirali ter jih morda omeči, da sme preskrbeti živeža vsaj popolno mirnim prebivalcem. Njegov trud bo pa najbrž popolno zastoj, ker vele-vlasti kristijanom skoro gotovo ne bodo ničesar dovolile, dokler ne odide z otoka njihova jedina opora in nada, namreč grško vojaštvo pod poveljništvom polkovnika Vassosa.

G l a s b a.

1. Venite exultemus. XII. Tantum ergo ad IV. voces inaequales composuit Ign. Hladnik Op. 26. Pr. 50 cr. Labaci. Sumptibus auctoris. Typis I. Blasnik.

Posamne številke so različne vrednosti, a trditi se more, da so vse melodije tekstu primerne; da, nekatere so prav lepe. Skladatelj tu pa tam po svoji navadi bogato harmonizuje, kvartsekt akorde rabi moderno; na nekterih mestih z glasovi instrumentalno zaropče. Kvintne paralelke v zunanjih glasovih, kakršne se nahajajo v 6. št. takt 4—5. c—g, f—c ne odobrujemo, da si se porajajo nad taktnico. Radi priporočamo delo nadarjenega in jako marljivega skladatelja.

2. Asperges me, Vidi aquam et 3 Ecce sacerdos magnus ad IV voces inaequales composuit Ig. Hladnik Op. 27. Pr. 40 cr. Labaci. Sumptibus auctoris. — Typis J. Blasnik.

Kar smo zgorej o delu 26. trdili, to zamoremo pri tem ponavljati. „Ecce sacerdos“ je hvaležno delo bolj melodijoznega značaja in prav zato bo marsikomu posebno ugajalo. Št. 2 bi bila najboljša, ako bi ne imela obrabljenega ritma, katerega se je skladatelj v drugih številkah izogibal. „Delo bcdi vrlo priporočeno.“

3. Missa in honorem S. Familiae Jesu, Mariae et Joseph. Pro Soprano, Alto et Bariton, organo comitante. Composita et Reverendissimo Domino, Domino Richardo Frank, canonico seniori Capituli Collegiati in Novo Mesto dedicata auctore Ign. Hladnik Op. 28. Pr. part. et 3 voc. 1 fl. Pr. 3 voc. sep. 20 cr. Labaci Sumptibus auctoris. — Typis J. Blasnik.

Največ sreče ima skladatelj s svojimi lat. mašami. V daljših skladbah zamore se mu bogati vir fantazije lepo razviti, melodično tok vrediti in v arhitektonični celoti pokazati. Maša ta je vrlo dobra, skoz in skoz melodijozna in prijetno se glaseča; orgle pa prav lepo spremljajo glasove. Ne motimo se, ako trdimo, da je to skladateljevo delo eno izmed najboljših njegovih del, ki se bo samo dovolj priporočalo.

4. Pomladni sen zložil Ign. Hladnik. H r e p e n e n j e p o p o m l a d i. (J. Stritar.) Dvospev za Sopran in Alt s spremljavo glasovirja. Op. 30. V m r a k u. (J. Kostanjevec.) Dvospev za Sopran in Bariton s spremljavo glasovirja. Op. 31. P r i o k n u. Dvospev za Sopran in Tenor s spremljavo glasovirja. Op. 32. V Ljubljani. Založil skladatelj. Tisk Blasnikov. Cena 1 gld. Prodaja Krajec v Novem mestu.

Delo to ni pisano v slogu novošegne konglomeratike in zato je sitno ga prav oceniti. Nočemo biti starokopitneži in radi pripoznamo novejšo glasbene napore; zajedno pa nikakor ne zametujemo del do sedaj veljavne harmonike. Veličastna Haydnova ces. pesem n. pr. postopa največ v toniki in dominant, a nikomur ne pade na um, da bi jo za-to grajal. — Napomnjeno delo je torej pisano še po starem pripoznanem načinu. 1. št. je romanca; zato pa ima v spremljevanju mnogo glasbenih olupšav. Pevski glasovi se v vseh teh napetih čedno menjujejo, v skupnosti pa lepoglasne postopajo. Spremljevanje ni posebno lahko; spretna roka pa bo basovi tok veljavno izvedla. Očitno je, da je skladatelj v vseh glasbenih strokah doma; zato pa delo kot nekakšno kamorno glasbo radi priporočamo čitalnicam, pevskim društvom in diletantom. Fajgelj.

Dnevne novice.

V L j u b l j a n i, 14. aprila.

(Prevzvišenemu knezonadškofu goriskemu) dr. Al. Z o r n u se je bolezen nekoliko polajšala, vendar

mu ne bo mogoče izvrševati cerkvenih opravil velikega tedna.

(Železnica čez Ture in Bohinj.) Kakor poroča „Reichswehr“, sešli so se 9. t. m. pri železničnem ministerstvu zastopniki vseh drugih pri tem interesovanih ministrov, da se posvetujejo o načrtu zakona za zgradbo železnice čez Ture in Bohinj. Na podlagi teh posvetovanj skliče se še enkrat seja teh zastopnikov. Ni pa vsled mnogih nujnih predlogov, izročenih državni zbornici misliti, da bi se ta načrt zakona že v bližnji prihodnosti predložil državnemu zboru. Troški za to železnično zgradbo so proračunjeni s svoto nad 60 milijonov gld.

(Agitacija za mestne volitve.) Magistratni sluga Jeločnik je zvest služabnik svojih gospodov na magistratu, zato je tudi vsako leto pridno na nogah za pooblastili. Tudi letos brusi pete okoli volilk po mestu. Sicer ni lepo, da gospodje na magistratu rabijo svoje služabnike za agitacijo, ker imajo sluge drugega posla dovolj, vendar bi mi nič ne imeli proti Jeločniku, ako bi on ne trosil lažij okrog pri svoji agitaciji. Ta mož zabavlja pri tej agitaciji tudi zoper škofa. Tako je prišel k neki volilki ter ji rekel: Ali veste zakaj ne gre letos procesija, obljubljena vsled potresa, na Friškovec? Škoda je škofove deteljice! — To, sluga Jeločnik, je ostudna laž, kajti, da gre letos procesija pred nunske cerkev in ne na Friškovec, zato so škofa prosili mestni župniki in je obljuba tudi tako storjena, da gre vsako leto v drugo ljubljansko cerkev. Nadalje ve sluga Jeločnik, da je škofijsko zemljišče na Friškovec v najemu, torej bi se ne pohodila nobena škofova deteljica, ako bi se tudi vsi Ljubljanci ondi zbrali. — Ta dogodek je značilen, ker kaže, s kakim sleparstvom se hujška ljudstvo zoper škofa; značilno je tudi, da se s tem rokovernstvom pečajo magistratni sluge pri agitaciji za volitev.

(Slovenski vojaki na Kreti.) Prijatelj našega lista nam je dal na razpolago pismo z dne 5. t. m. sorodnika-vojaka 87. pešpolka, ki biva sedaj na Kreti in piše mej drugim tudi nastopno: — Srečno smo dospeli v Kanejo. Vozili smo se 4 dni in 4 noči. Bolni smo bili vsi, ker nismo bili navajeni vožnje po morju. Vihar nam je nagajal dva dni. Ko smo dospeli na suho, so nas pozdravljali vojaki iz cele Evrope, kajti iz vsake države je tu po jeden bataljon vojakov. Do sedaj še ni bilo nobenega boja, toda pričakujemo pa vsak dan, da se bomo udarili s sovražnikom. Življenja si nikdar nismo svesti, kajti patrolirati moramo po cele noči. — V mestu vlada sama tuga. Pol mesta so vstali že razdžali in požgali; veliko ljudi je zgorelo in mnogo jih je še sedaj pod razvalinami. Vročina je neznosna, ker smo tako daleč na jugu, po ulicah pa grozen smrad, ker je vse požgano. Naša (7.) stotnija je najbolj v nevarnosti, ostale so v mestu Suda, ki je od Kaneje štiri ure oddaljeno. Draginja je velika. V mestu vidimo same Turke, ker so vse Grke že zapodili iz njega. Turek je sila lakomen in, dasiravno smo mu prišli na pomoč, nam niti vode ne privošči zastoj. Ako kaj kupimo od Turka, smo vedno ogoljufani. Godi se nam slabo; lakoto in žejo trpimo, da se Bogu usmili. — Včeraj, tiho nedeljo, smo ob 3. zjutraj čuli „alarm“ in smo nato odpotovali v hribe. Hodili smo celi dan in celo noč za sovražnikom in bili bi se že radi udarili z njim, toda ne upa si blizu, kajti pokazala mu je že vojna ladija „Marija Terezija“, kaj da znamo mi avstrijski vojaki. Pa, kaj bodo napravili sovražniki, ki so večinoma samo slabo oboroženi in neizurjeni kmetje. Vedite namreč, da je nastal upor, Grki so se bili uprli Turkom in jim požgali pol mesta. Štirideset dnij (!) je gorelo mesto in še sedaj, ko smo došli mi, je gorelo po malem. — Nastanili so nas v šoli, ki sedaj seveda ni več šola, ker je vse pobegnilo in le še Turek gospodari. Sem pa tje je videti kakega zamorca ali zamorko, ki ne skriva tako svojega obraza, kakor pa Turkinja. Povedati imam še marsikaj, toda sedaj moram zopet na patroljo. Ako mi Bog ohrani življenje in zdravje, povem vam, ko se vrnem v milo slovensko domovino.

(Konference za moške.) [Sedmi govor.] Najlepša, najstarejša, najbolj častitljiva in najbolj imenitna človeška naprava je družina. Kako rad se spominja človek rojstnega doma, kako rad hiše, kjer mu je tekla zibel, koder so mu minevali najlepši dnevi, koder ga je učila mati v domačem jeziku moliti: človeku je najprijetnejši spomin spomin na družino. Pregledali smo dosedaj, kaj da vse vera stori človeku kot posamniku, kaj stori državi, in da-

nes pogledjmo, kaj družini. Družina sloni na treh temeljih, sama pa je najtrdnější temelj države in cerkve, ki sta prav za prav le veliki družini. Kakoršna pa je družina, taka tudi cerkev in država, od družine zavisi vse javno življenje. Družina pa stopi v dej, če se mož in žena zvežeta v zakon. Zakon, kakor smo že včeraj omenili, je najsvetejša, najtesnejša, najvzvišenejša pogodba, in sicer po vzoru, po namenu, po sredstvih. Bog sam je postavil zakon; namen mu je, obljuditi nebesa, in da se more to redoma in v svetosti vršiti, povzdignil je Bog zakon v zakrament. Vsaka pogodba se da razrušiti, ako oba udeleženca privolita, a zakonska pogodba se ne da celo življenje razrušiti. In ker je zakon zakrament, zato spada po vsej pravici in v celem obsegu v področje cerkveno, a ne v področje državno, ki naj k večjemu pri doti ima svojo besedo, ki naj konstatuje legitimnost zakonskih posledic. Zakon je zakrament, tega ne izgubimo iz oči, zakon ustanovi družino, ki je prvi temelj vse človeške družbe. Zato pa oni, ki stopajo v zakon, morajo paziti na trojni temelj zakona, če hočejo, da je zakon sklenjen v nebesih, kakor pravimo. Ta trojni temelj je: medsebojna ljubezen, medsebojno posvečevanje in množitev ljudi. Mož in žena sta po sklenjenem zakonu v vsakem oziru jedno: po duši, po telesu, po nagnjenju, po čutilih, po namenih, kakor je bil Bog obljubil v starem zakonu. Zakonska drug drugemu žrtvujeta svojo osebnost, svoj značaj, svoja nagnjenja, svoja čuvstva. In za tako tesno, za celo življenje sklenjeno zvezo treba je pač nekaj premisleka, predno se sklene. Ne hipno, čutno nagnjenje, ne telesna lepota, pred vsem pa denar ne sme določevati in sklepati zakonov. Zlasti je treba prihodnjemu zakonskemu vere in značaja. Zakoni, sklenjeni iz poželjivosti in strastnega nagnjenja, niso sklenjeni v nebesih, marveč kakor hitro minejo medeni tedni in se med, ki ju je vabil, pozgubi, nastane med njima velikansk prepad, praznosta, vse je tako mrzlo in nazadnje celo sovraštvo. Prvo svetovalno besedo pri sklepanju zakonov naj imajo stariši in duhovni očetje, njih naj otroci poslušajo. Dalje nikar preveč dobe pred zakonom ne zavlačevati, ženin in nevesta naj stopita s čistim srcem in čistimi rokami v zakon, da zamoreta prejeti vredno ta sveti zakrament in vse milosti, ki jih je Kristus po svojem trpljenju vanj vložil. Telesna lepota in miki: kako nespametno je radi tega sklepati zakon. Jedna sama bolezen in proč je vse. In kaj potem? Poslednje naj pa na vsak način bode denarno vprašanje: ima pač jeden zakonski zagotovilo, da bota lahko živel brez pomanjkanja in stanu primerno vsajale otroke? Tako so zakone sklepali naši očetje in bili so srečni in božji blagoslov z njimi. Tudi dandanes mora se tako goditi, če hočemo prenoviti družbo. Družba mora postati krščanska. — Govornik potem ponovi v kratkih potezah vse govore nekako tako-le: Namenili smo se, pojasniti pomen vere v socialnem oziru. Izhajali smo od Boga, Stvarnika in najvišjega Gospoda. Človek je po bistvu versko in pravno bitje. Vere in pravosti mu nobena veda ne more nadomestiti niti v življenju in trpljenju, nikar o smrtni uri. Tudi vrhovnega prava pravosti nikdo drug ne postavi, ko vera, to je volja Božja. Proti temu se upira ateizem, v milejši obliki liberalizem, v strogi socializem, oba ista v počelu in po namenih in po posledicah: ateistična. Videli smo dalje krščanstvo in cerkev v boju z obema pošlah in po javnih zastopih ter poudarjali pogubo, ki preti državi od socializma in ateizma sploh. Razmišljevali smo dalje razmerje, in sicer blagodejno razmerje krščanstva do človeštva sploh, do države, do družine. Zaključek je: vera je nenadomestna, brezpogojno potrebna, če hočemo, da človeštvo nujno in naglo ne zapade novemu, vse razdirajočemu toku, ki bo preobrnil, kar se le da preobrniti, ki se ne bo oziral niti na domovinska, niti na družbinska čuvstva, ampak z divjo silo vse pokončal, pobil, pomoril, požgal, poteptal. Le jeden jez je: krščanstvo, tega se oklenimo. Pred vsem mi moramo postati v resnici krščanski. V družini ne sramujmo se moliti pred jedjo in po jedi, zjutraj in zvečer, tako bodo tudi naši otroci postali zopet verni. Sklepajmo krščanske zakone in obstanek človeške družbe je zagotovljen. Ako se tudi morda zgodi, da se sin in hči spodtakneta, vendar zopet vstaneta, zroč na lepi zgled starišev, in znova začneta zidati na temelju, ki so ga jim le-ti izročili. Bodimo krščanski v javnosti, v vseh javnih zastopih, ne berimo in ne naročujemo izraženo protikrščanskih listov, saj je katol. preobilo na izbero.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
13	9. zvečer	735.6	10.0	sl. jug	del. oblak.	
14	7. zjutraj	737.2	9.4	sl. jzah.	del. jasno	0.5
	2. popol.	737.0	17.7	sr. jzah.	poloblačno	

Srednja včerašnja temperatura 10.1°, za 0.8° nad nor-
malom.

Razpis službe.

Na naši štiri razredni deški ljudski šoli s pravico javnosti v Trstu se razpisuje

učiteljeva služba

s 600 glđ. letne plače in z $\frac{2}{3}$ doneskom k pokojninskemu zavarovanju. Plača se povikša, ko bi bili učeni vspehi po tem. Prednost je prosilec, ki so že prebili skušno usposobljenosti.

Postavno opremljene prošnje naj se do dne 15. majnika t. l. dopošljejo podpisane vodstvu.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani, dne 8. aprila 1897.

Tri lepa stanovanja

v novi hiši

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 27

vsako z dvema sobama, kabinetom, kuhinjo, kletjo i. dr., prav primerno za št. gg. duhovnike, ker je lep vrt za izprehajanje na razpolago, oddajo se za mesec avgust.

V isti hiši odda se tudi

prostor za prodajalnico.

V posloplju na dvorišču pa se odda večje stanovanje s tremi velikimi sobami, kuhinjo in lepimi podstrešnimi sobami.

Natančneje poizve se pri lastniku.

268 3-2

Piruhe, prazne in z razno vsebino, križe, palice za sprehod, popotne jerbaze, vozičke za otroke

priporoča raznovrstno izdelane in prav v ceno

Fr. Stampfel, 248 10
v Ljubljani, Kongresni trg, Tonhalle.

Pripraven, lahek, pol krit

koleselj

je na prodaj. Poraben osobito za gg. župnike na deželi. 255 3-3

Natančneje pové upravništvo „Slovenca“.

Pege

odpravi v 7 dneh popolnoma 152 24-13

dr. Christoff-a izborni, neškodljivi

Ambra-crème

jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za olepšanje polti. Pristno v zeleno zapečatenih izvornih steklenicah po 80 novč. ima na prodaj

Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani.

Prečast. duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom priporoča podpisani

svoje lepe izdelke

cerkvenih posod in orodja.

Že izgotovljene reči, katerih imam veliko v zalogi, n. pr.: več monštrano, kelihov, svečnikov, kandelabrov za velikonočne sveče, lestencev itd., prodam 20% nižje od prejšnje cene.

Vsako novo naročilo ali popravilo, pozlatenje, posrebrjenje, poniklanje itd. se bode zanesljivo dobro in v kratkem času izvršilo.

Proračune in načrte naredim brezplačno. — Na ogled pošljem izgotovljene izdelke franko.

Z največjim spoštovanjem

Leop. Tratnik,

pasar - srebrar,

Sv. Petra cesta šte. 27.

Prodá se še malo rabljeno in popolnoma dobro ohranjeno

pnevmatično kolo.

Kje, pové upravništvo „Slovenca“. 271 5-1

Išče se

prodajalec,

dobro izvežban v špecerijski stroki. — Plača in kaveja po dogovoru.

Naslov pové upravništvo „Slovenca“. 259 3-3

DR. M. PIRC

uljudno naznanja, da je otvoril svojo

odvetniško pisarno

v Ljubljani, v Gosposkih ulicah šte. 4,

I. nadstropje, na levo. 262 3-2

Odda se takoj v najem

prostorna kovačnica

tik ceste na dva ognja, z vsem orodjem. — Več pové
Valentin Flander v Železnikih. 264 3-3

Koverta s firmo
priporoča

Katol. tiskarna
v Ljubljani.

Najboljši

fabrikat!

I. kranjski

laneno-oljnati firnež.

I. kranjsko

čisto laneno olje.

Siccativ-firnež (sušilo)

priporoča najceneje 59 104-36

Adolf Hauptmann,

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja v Ljubljani.

Št 1334.

Razglas.

261 3-2

Z dnem 1. januardija 1898. leta stopi v veljavo zakon z dné 25. oktobra 1896, drž. zak. šte. 220 o direktnih personalnih davkih, glasom katerega je plačevati tudi od obresti hranilničnih vlog prihodninski davek (Rentensteuer) z $1\frac{1}{2}\%$.

Hranilnice imajo dolžnost, da odtegnejo ta davek od obresti pri izplačevanju, če se pa obresti ne vzdignejo, da ga odbijejo pri poluletnem pripisovanju k glavnici, in da ga odvedejo davčnemu uradu.

Vsakemu, ki ima pri hranilnici n. pr. glavnico 100 glđ. naloženo, in je dobival od nje doslej na obrestih na leto 4 glđ. — kr. se mora toraj odtegniti na prihodninskem davku 06 „

tako da bi prejel le 3 glđ. 94 kr.

Ce bo pa ukazano, plačevati od prihodninskega davka tudi deželne in občinske naklade, ostalo bi vložitelju od 4% obresti samo približno 3 glđ. 90 kr.

Z ozirom na to je društvo kranjske hranilnice, da se ujednovi poslovanje, sklenilo prevzeti v samoplačevanje prihodninski davek in nanj morda pripadajoče občinske in deželne doklade, zato pa obrestno mero za hranilne vloge

od 1. jan. 1898. leta naprej na 3.90%

znižati.

Vložitelj bode toraj dobival ravno isti znesek na obrestih, kateri bi mu ostajal, če bi bile obresti kakor doslej odmerjene s 4%, a bi moral sam od njih plačevati prihodninski davek z dokladami vred.

Vodstvo kranjske hranilnice.

Ljubljana, dné 30. marca 1897.

Dunajska borza.

Dne 14. aprila.

Skupni državni dolg v notah	101 glđ. — kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 . 05 .
Avstrijska zlata renta 4%	122 . 65 .
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 . 05 .
Ogerska zlata renta 4%	121 . 70 .
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 . 26 .
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glđ.	939 . — .
Kreditne delnice, 160 glđ.	348 . 25 .
London vista	119 . 50 .
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 . 62 $\frac{1}{2}$.
30 mark	11 . 73 .
20 frankov (napoleonidor)	9 . 51 $\frac{1}{2}$.
Italijanski bankovci	45 . 15 .
C. kr. cekini	5 . 65 .

Dne 13. aprila.

4% državne srečke l. 1854, 250 glđ.	154 glđ. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 glđ.	155 . 25 .
Državne srečke l. 1864, 100 glđ.	189 . — .
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 . 35 .
Tisine srečke 4%, 100 glđ.	138 . 40 .
Dunavske vravnayne srečke 5%	126 . 50 .
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	108 . — .
Posojilo goriškega mesta	112 . 50 .
4% kranjsko deželno posojilo	98 . 75 .
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 . 80 .
Priporitne obveznice državne železnice	— . — .
„ „ južne železnice 3%	174 . 65 .
„ „ južne železnice 5%	127 . 30 .
„ „ dolenskih železnice 4%	99 . 50 .

Kreditne srečke, 100 glđ.	201 glđ. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 glđ.	146 . — .
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 glđ.	19 . 40 .
Rudolfove srečke, 10 glđ.	26 . — .
Salmove srečke, 40 glđ.	69 . 25 .
St. Genois srečke, 40 glđ.	73 . — .
Waldsteinove srečke, 20 glđ.	60 . — .
Ljubljanske srečke	21 . 75 .
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 glđ.	149 . 50 .
Akcije Ferdinandove sev. železn. 1000 gl. st. v.	3390 . — .
Akcije tržaškega Lloydja, 500 glđ.	372 . — .
Akcije južne železnice, 200 glđ. sr.	76 . — .
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	— . — .
Montanska družba avstr. plan.	80 . 25 .
Trboveljska premogarska družba, 70 glđ.	155 . 50 .
Papirnih rubljev 100	127 . — .

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. zavarovanje za zgube pri krebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.

Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih papirjev in vestni sveti za dosoga kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.